

Το μέλλον ανήκει σε αυτούς που το προετοιμάζουν από σήμερα! Malcolm X. 23 Ιουνίου 2016

Επισκόπηση

- Ο επιχειρηματικός κόσμος θεωρεί κάτι παραπάνω από αναγκαία την ανάληψη άμεσων αναπτυξιακών πρωτοβουλιών για να γυρίσει η χώρα σελίδα και να εισέλθει μία ώρα αρχύτερα στην κανονικότητα της ανάκαμψης. Είναι αδήριτη ανάγκη να υιοθετηθεί ένα πρόγραμμα με μέτρα αναπτυξιακού χαρακτήρα, ώστε να μετριασθούν οι υφεσιακές επιπτώσεις των μέτρων υπερφορολόγησης της ιδιωτικής οικονομίας, που κακώς υιοθετήθηκαν και εφαρμόζονται. Δεδομένου ότι η τήρηση του προγράμματος που έχει συμφωνηθεί με τους εταίρους είναι εκ των ων ουκ άνευ για την ανάκτηση της αξιοπιστίας της οικονομικής πολιτικής και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των επενδυτών στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, δεν τίθεται θέμα μη υλοποίησης του προγράμματος. Ο ΣΕΒ, στο πλαίσιο της δίκαιης ανάπτυξης και παραγωγικής ανασυγκρότησης που ευαγγελίζεται η κυβέρνηση, και για να δοθεί ουσιαστική σημασία στις παραδοσιακές δράσεις της αναπτυξιακής πολιτικής, προτείνει την εισαγωγή ενός «κόφτη φόρων», δηλαδή τη μείωση των φορολογικών συντελεστών στο βαθμό που μειώνεται η φοροδιαφυγή από την υλοποίηση ενός συνεκτικού και αποτελεσματικού σχεδίου επέκτασης της φορολογικής βάσης με μετρήσιμους στόχους. Εγγύηση για την υλοποίηση αυτού του σχεδίου είναι να εισαχθεί ως προαπαιτούμενο για την εκταμίευση των δόσεων του προγράμματος. Σε περίπτωση επίτευξης των στόχων της πάταξης της φοροδιαφυγής, οι φορολογικοί συντελεστές μειώνονται *pari passu* χωρίς να επηρεάζεται (παρά μόνον θετικά από την ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας) η επίτευξη των στόχων δημοσιονομικής προσαρμογής του προγράμματος. Το μόνο που αλλάζει είναι ότι η πληρωμή των φόρων μετακυλύεται από τους συνεπείς φορολογουμένους στους φοροκλέφτες, τους λαθρέμπορους κ.λπ. Σε περίπτωση μερικής ή μηδενικής επίτευξης των στόχων, τότε οι φορολογικοί συντελεστές μειώνονται ως εάν οι στόχοι να είχαν επιτευχθεί, με την αναπλήρωση, όμως, των εσόδων να χρηματοδοτείται από περικοπές δαπανών. Το σύστημα αυτό θα δώσει το απαραίτητο κίνητρο/φόβητρο στη δημοσιονομική διοίκηση και τον φοροεισπρακτικό μηχανισμό να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν, με επάρκεια και συνέπεια, ένα πραγματικά αποτελεσματικό σύστημα πάταξης της φοροδιαφυγής. Στην ουσία, πρόκειται για την εφαρμογή ενός κόφτη φορολογικών συντελεστών που λειτουργεί παράλληλα, και, με την ίδια λογική, με τον κόφτη δαπανών που έχει ήδη ψηφισθεί. Όπως τόνισε και ο Θεόδωρος Φέσσας στην ομιλία του στη Γενική Συνέλευση του ΣΕΒ στις 21/6/2016: «Πρέπει όλοι να κάνουν σωστά τη δουλειά τους και να την κάνουν τώρα».
- Η καλή πορεία των τακτικών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού, πάντα συνεπικουρούμενη από τη συγκράτηση των ταμειακών δαπανών, οδήγησε σε διατήρηση της ισχυρής επίδοσης του πρωτογενούς αποτελέσματος. Αντίστοιχα, καλή ήταν η επίδοση της αγοράς εργασίας σε ό,τι αφορά τις καθαρές προσλήψεις ενόψει της τουριστικής περιόδου, την ώρα που ο εμπορικός στόλος δείχνει να σταθεροποιείται και ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία συνεχίζει να δείχνει αντοχές ενώ κορυφώνεται η αβεβαιότητα. Η υστέρηση ειδικά στις εισπράξεις τουριστικού και ναυτιλιακού συναλλάγματος στο ισοζύγιο τρεχουσών πληρωμών καταγράφει τη διαρκή επίπτωση των capital controls.
- Με τη σταδιακή επαναφορά, από το 2012, της προοπτικής ομαλοποίησης της οικονομίας, τις μεταρρυθμίσεις στον μηχανισμό καθορισμού κατώτατων αποδοχών, την εντατικοποίηση των ελέγχων και τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, η ασφαλισμένη στο ΙΚΑ απασχόληση ανέκαμψε σημαντικά. Όμως καθώς οι νέες προσλήψεις έγιναν κυρίως εκεί που είχαν γίνει οι απολύσεις την περίοδο 2010-12, δηλαδή στις μικρότερες επιχειρήσεις, και με τους νέους, μειωμένους μισθούς, παρατηρείται μια σταθερή υποχώρηση των μέσων αποδοχών, γεγονός που επιδρά αρνητικά στα έσοδα του κράτους και των ταμείων. Σήμερα, καθώς υποχωρεί η αβεβαιότητα και ομαλοποιείται η λειτουργία της οικονομίας, αναμένεται πλέον μια σταδιακή ενίσχυση της μισθωτής απασχόλησης, αλλά με πολύ χαμηλές αποδοχές και με εντατική χρήση της μερικής απασχόλησης ειδικά στις μικρότερες επιχειρήσεις για τις οποίες ακόμα και ο ήδη χαμηλός κατώτατος μισθός αποτελεί πλέον πρόβλημα. Έτσι, για τους εργαζόμενους στις μικρότερες επιχειρήσεις η μείωση των εισοδημάτων θα προέλθει από τις πιέσεις της αγοράς εργασίας. Αντίθετα, για τους εργαζόμενους στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις θα προέλθει κυρίως ως αποτέλεσμα της αυξημένης επιβάρυνσης με φόρους και εισφορές, η οποία μάλιστα θα συντηρήσει την αργή, αλλά εμφανή τάση αντικατάστασης όσων υψηλόμισθων αποχωρούν (πχ λόγω συνταξιοδότησης ή μετανάστευσης) με προσλήψεις σε χαμηλότερους μισθούς. Τελικά, η πολιτική σταθεροποίηση της οικονομίας θα ευνοήσει την απασχόληση, αλλά σε πολύ μικρότερο βαθμό τα εισοδήματα ή τα έσοδα του κράτους.

Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +302115006104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor

E: mmitsoopoulos@sev.org.gr
T: +302115006157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr
T: +302115006176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Όμορφος κόσμος, αγγελικά πλασμένος...

Χρηματοδότηση Προγράμματος και Αποθεματικά Δημοσίου (Compliance Report, The Third Economic Adjustment Programme for Greece)

(σε € δισ.)	2016								2016	2017	2018
	Μάι	Ιουν	Ιουλ	Αυγ	Σεπ	Οκτ	Νοε	Δεκ			
A. Χρηματοδοτικές ανάγκες	0,2	1,7	4,5	1,1	1,4	1,0	1,0	0,7	16,8	21,1	10,2
Τόκοι	0,2	0,3	0,9	0,5	0,0	0,3	0,2	0,2	5,2	5,4	4,7
Χρεολύσια	0,0	0,9	2,9	0,1	0,7	0,0	0,1	0,3	7,3	9,9	3,9
Αποπληρωμή γeros	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	1,6
Πληρωμή ληξιπροθέσμων	0,0	0,5	0,8	0,5	0,8	0,8	0,8	0,2	4,3	2,3	0,0
B. Χρηματοδοτικοί πόροι	-0,3	1,1	1,1	0,4	-0,3	-0,2	-0,4	-2,2	1,4	4,9	4,9
Πρωτογενές πλεόνασμα (+)	-0,3	1,1	1,1	0,4	-0,3	-0,2	-0,4	-3,4	-0,2	1,4	3,0
Ιδιωτικοποιήσεις	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	1,3	3,2	1,6
Κέρδη SMP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Κέρδη ANFA	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3
Γ. Καθαρές χρηματοδοτικές ανάγκες (A-B)	0,4	0,6	3,4	0,7	1,7	1,2	1,4	2,9	15,3	16,2	5,2
Δ. Εκταμιεύσεις προγράμματος	0,0	7,5	0,0	0,0	2,8	0,0	6,1	0,0	16,4	18,2	9,9
Ε. Άντληση καταθέσεων δημοσίων οργανισμών μέσω γeros	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0
ΣΤ. Μεταβολή αποθεματικών (-: μείωση) (Δ+Ε-Γ)	-0,4	6,9	-3,4	-0,7	1,1	-1,2	4,7	-2,9	2,8	2,0	4,7
Αποθεματικά Δημοσίου (τέλος περιόδου)¹	1,8	8,7	5,3	4,5	5,6	4,3	9,0	6,1	6,1	8,2	12,9

¹ Αποθεματικά δημοσίου στο τέλος της προηγούμενης περιόδου συν μεταβολή αποθεμάτων (ΣΤ) στην παρούσα περίοδο.

Σημ.: Τα μερικά σύνολα δεν αθροίζουν λόγω στρογγυλοποίησης.

Γενική Συνέλευση ΣΕΒ – Απόσπασμα από την ομιλία του Προέδρου

«Οι διεθνείς προκλήσεις: Εδώ και μια δεκαετία περίπου, η αστάθεια είναι η νέα παγκόσμια πραγματικότητα. Οι ανισότητες μεγαλώνουν, ακραίες φωνές αποκτούν πολιτική έκφραση και αναπτύσσεται μια νέα αντι-συστημική κουλτούρα, που εκφράζει τους χαμένους της παγκοσμιοποίησης. Η μεταναστευτική κρίση τραυματίζει την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη, την Ευρώπη των ανοιχτών συνόρων. Μεθαύριο στη Μεγάλη Βρετανία, η λαϊκή ψήφος μπορεί να προκαλέσει τεράστια αναταραχή και ριζικές αλλαγές στο μέλλον της Ευρώπης. Όλοι μας συγκλονιστήκαμε από την αποτρόπαια δολοφονία της Τζο Κοξ, που έγινε σε μία χώρα που δεν χαρακτηρίζεται από έντονα πολιτικά πάθη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δείχνει αδύναμη και μπλοκαρισμένη από εθνικές ατζέντες. Δυσκολεύεται να λάβει γρήγορες και αποτελεσματικές αποφάσεις. Ταυτόχρονα όμως, ανοίγονται μπροστά μας λεωφόροι γεμάτες ευκαιρίες για ανάπτυξη και δουλειές. Η τεχνολογία μετασχηματίζει συνέχεια και με ταχύτερους ρυθμούς επιχειρήσεις, οικονομίες, ανθρώπινες συμπεριφορές και κοινωνίες. Η 4η βιομηχανική επανάσταση, η κυκλική οικονομία, η πραγματική ένωση της Ευρώπης, μπορούν να κινητοποιήσουν τις οικονομίες όλων των κρατών-μελών, όχι μόνο των ισχυροτέρων.

Απέναντι σε αυτές τις προκλήσεις, που αφορούν όλους μας, η μόνη βιώσιμη επιλογή είναι η συνεργασία. Ο παραδοσιακός διαχωρισμός Αριστεράς-Δεξιάς είναι ξεπερασμένος. Το πραγματικό δίλημμα είναι ένα: Θέλουμε την ανοιχτή κοινωνία του ανταγωνισμού, της συμμετοχής, των ευκαιριών, της κινητικότητας, ή θέλουμε τα κλειστά συστήματα των διακρίσεων, της αναξιοκρατίας, της στασιμότητας, της εσωστρέφειας;

Η ιστορία, η γνώση, η τεχνολογία έχουν δώσει, ήδη, τις απαντήσεις. Το μέλλον ανήκει στις ανοιχτές κοινωνίες και στις ανοιχτές οικονομίες.

Πού βρίσκεται η Ελλάδα σήμερα: Η οικονομία μας ασθμαίνει. Η διεθνής ανταγωνιστικότητα της χώρας υποχωρεί. Η ολοκλήρωση της αξιολόγησης από μόνη της, δεν αρκεί. Με αυτό το μείγμα πολιτικής και μια ανόρεκτη εφαρμογή του προγράμματος, δεν θα γυρίσουμε σελίδα. Σίγουρα, πολλά πράγματα πρέπει να αλλάξουν στη χώρα. Το Σύνταγμα, ο εκλογικός νόμος και τόσα άλλα. Αλλά η άμεση ανάπτυξη που έχουμε ανάγκη τώρα, δεν μπορεί να τα περιμένει. Ας εστιάσουμε λοιπόν στα βασικά.

Η κύρια αδυναμία της οικονομίας μας είναι το σχετικά μικρό μέγεθος και η χαμηλή ανταγωνιστικότητα του παραγωγικού τομέα της. Μια σοβαρή αναπτυξιακή πολιτική πρέπει να στοχεύει στη μεγέθυνση και όχι στην περαιτέρω συρρίκνωση του. Παραοικονομία, υφασιακά μέτρα και χαμηλή παραγωγικότητα του δημοσίου, εμποδίζουν τον ιδιωτικό τομέα να μεγαλώσει. Η παραοικονομία εκτιμάται στο 25% του ΑΕΠ, δηλαδή πάνω από € 40 δισ. και η φοροδιαφυγή προσεγγίζει τα € 10 δισ. Φορολογία και εισφορές, επιβαρύνουν δυσανάλογα το κόστος των επιχειρήσεων και απομειώνουν το διαθέσιμο εισόδημα των εργαζομένων. Πολύς κόσμος δουλεύει σκληρά και στο τέλος δεν του μένει τίποτε. Η άνιση κατανομή των βαρών προκαλεί τους νομοταγείς. Το 3% των φορολογουμένων πληρώνουν πάνω από το 40% του φόρου εισοδήματος, ενώ το 55% δεν πληρώνουν καθόλου φόρο. Αν αυτοί που πληρώνουν αποστασιοποιηθούν ή φύγουν από τη χώρα, ποιός θα συντηρεί τους περίπου 2,7 εκατ. συνταξιούχους και 700.000 υπαλλήλους του δημοσίου;

Το κόστος δανεισμού είναι πολλαπλάσιο σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη και το Τραπεζικό σύστημα λειτουργεί με περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων.

Η παραγωγικότητα του δημοσίου τομέα είναι ιδιαίτερα χαμηλή και η παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες καταρρέει. Τα φαινόμενα είναι ήδη ανησυχητικά. Επιχειρήσεις μετακομίζουν σε άλλες χώρες και δύσκολα θα αποφασίσουν να επιστρέψουν. Πολλοί άξιοι και παραγωγικοί Έλληνες, μισθωτοί και ελεύθεροι επαγγελματίες, βρίσκουν δουλειά στο εξωτερικό. Η υπερφορολόγηση της εργασίας κάνει ασύμφορη την παραμονή τους στην Ελλάδα. Η μετανάστευση δεν αφορά μόνο τους άνεργους νέους. Σήμερα είναι ελκυστική επιλογή ακόμη και για αυτούς που έχουν δουλειά στη χώρα μας. Όσο καθυστερούμε να αντιμετωπίσουμε την πραγματικότητα θα βυθιζόμαστε σε χειρότερα αδιέξοδα.

Ας κάνουμε, επιτέλους, την επίλυση των σημαντικότερων προβλημάτων εθνικούς στόχους και ας μετρήσουμε την επιτυχία όλων μας με βάση αυτό!

Τι πρέπει να γίνει: Πολλά πρέπει να γίνουν. Θα επικεντρωθώ μόνο σε τρεις εθνικούς στόχους. Αυτούς που κατ' εξοχήν θα ξεκλειδώσουν την οικονομία.

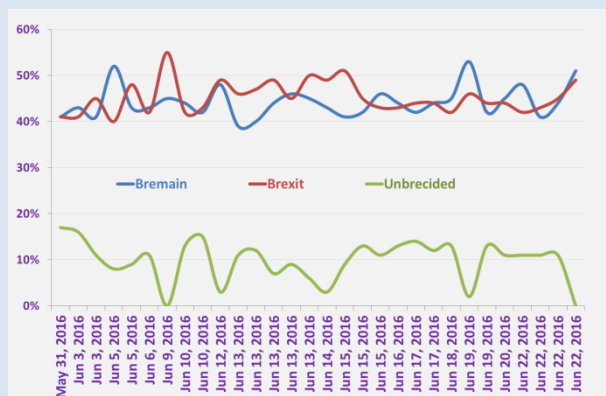
Ειδικό θέμα: Τι σημαίνει το Brexit για την Ευρώπη.

Σήμερα, καθώς οι ατέλειες του Ευρωπαϊκού οικοδομήματος αναγνωρίζονται και επισημαίνονται ευρέως, επιτρέποντας ακόμα και δεύτερες σκέψεις για τη χρησιμότητα της Ένωσης, είναι εύκολο να λησμονήσει κανείς τα επιτεύγματα της πορείας ενοποίησης της Ευρώπης αλλά και, κυρίως, την ιστορική αφετηρία της. Γιατί η ίδρυση της Κοινότητας Χάλυβα και Άνθρακα, όπως σκιαγραφείται στη διακήρυξη Schuman, ήταν ένα συνειδητό πρώτο βήμα προς μια ομοσπονδιακή Ευρώπη στην οποία η όλο και στενότερη οικονομική ενοποίηση θα έκλεινε το δρόμο στις αντιπαραθέσεις του παρελθόντος. Για το λόγο αυτό, το εγχείρημα ξεκινούσε την πορεία ενοποίησης της Ευρώπης από την πιο δύσκολη αφετηρία: η Γαλλία και η Γερμανία εκχωρούσαν σε ένα υπερεθνικό όργανο την εποπτεία των αγορών άνθρακα και χάλυβα που, με τα τεχνολογικά δεδομένα της εποχής, ήταν οι πιο ευαίσθητες από οικονομικής και στρατιωτικής πλευράς. Οι σημερινές γενεές, που μεγάλωσαν στην Ενωμένη Ευρώπη και συνεπώς δεν έχουν πλέον μνήμη των μεγάλων πολέμων που κατασπάραξαν την ήπειρο καθώς και της αμοιβαίας δυσπιστίας που αυτοί διαιώνισαν, δεν μπορούν να αποτιμήσουν συναισθηματικά τη γενναιότητα της πράξης των δύο αυτών χωρών, αλλά και των άλλων 4 χωρών της Κεντρικής Ευρώπης, να συνυπογράψουν την αρχική συνθήκη, κινούμενες αποκλειστικά από το όραμα μιας κοινής και ειρηνικής πορείας προς την ευημερία, βασισμένης σε ισχυρά θεμέλια αλληλεγγύης, δημοκρατίας και δικαίου.

Σήμερα στην Αγγλία τίθεται το ερώτημα αν μια χώρα μπορεί να ευημερήσει καλύτερα εντός ή εκτός της Ενωμένης Ευρώπης. Το ερώτημα αυτό όμως, τελικά, δεν αφορά τόσο πολύ το οικονομικό κόστος μιας αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αφορά περισσότερο τη διάθεση της γενεάς μας να τιμήσει την εμπιστοσύνη που της έδειξαν οι ιδρυτές της Ενιαίας Ευρώπης όταν μας παρέδιναν μια ημιτελή Ένωση, με τα οφέλη της αλλά και την υποχρέωση ολοκλήρωσής της. Ειδικά στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου, όπου οι νομικές και οικονομικές παραδόσεις συχνά διαφέρουν από τις συνήθειες και πρακτικές της Κεντρικής Ευρώπης, οι προκλήσεις, αλλά και τα δυνητικά οφέλη μιας κοινής πορείας είναι αυξημένα και για τα δύο μέρη, και για το λόγο αυτό δοκιμάζεται ειδικά στην περίπτωση αυτή η εμπιστοσύνη που μας έδειξαν οι πρόγονοι μας.

Το σημερινό δημοψήφισμα στην Αγγλία αποτελεί απόδειξη ότι η παρατεταμένη διατήρηση της Ένωσης σε κατάσταση ατελούς ολοκλήρωσης ενέχει σοβαρούς κινδύνους για την ευημερία της, και όχι μόνο. Ανεξάρτητα αποτελέσματος, η γενναιότητα των ιδρυτών της Ένωσης θα πρέπει να αποτελεί για εμάς οδηγό καθώς θα αντλούμε δυνάμεις για να ολοκληρώσουμε το έργο τους, προχωρώντας εκεί που η «περισσότερη ένωση» προσθέτει αξία και, προωθώντας πολιτικές που θα ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα, χωρίς να λησμονούμε την Ευρωπαϊκή παράδοση κοινωνικής αλληλεγγύης η οποία συνεισφέρει ιστορικά και ουσιαστικά στη ζηλευτή θέση που αυτή κατέχει στον κόσμο.

Διάγραμμα 1: Σύνθεση ερευνών γνώμης στην Αγγλία, % υπέρ παραμονής, αποχώρησης ή αναποφάσιστοι. (Financial Times, Ιούνιος 2016)

1. Υλοποίηση ολοκληρωμένου σχεδίου αντιμετώπισης φοροδιαφυγής, εισφοροδιαφυγής και λαθρεμπορίου

Η φοροκλοπή αποτελεί εθνική ντροπή και μάστιγα για την οικονομία της χώρας. Δεν υπάρχει καμία δικαιολογία για οποιαδήποτε μετάθεση της επίλυσης του προβλήματος στο μέλλον. Το σχέδιο μπορεί και πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα σε λίγους μήνες. Υπάρχει πλέον διαθέσιμη όλη η τεχνογνωσία, οι υποδομές και η απαιτούμενη βοήθεια. Μετά από συζήτηση και συμφωνία με τους εταίρους μας, μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή από τις αρχές του 2017. Απευθύνουμε λοιπόν μία συγκεκριμένη πρόταση τόσο στους εταίρους μας όσο και στην Ελληνική κυβέρνηση:

Το ολοκληρωμένο σχέδιο αντιμετώπισης της φοροκλοπής να μπει προσαρμοσμένο σε επόμενη αξιολόγηση, με μετρήσιμους στόχους εσόδων, σφικτό χρονοδιάγραμμα, ξεκάθαρες ευθύνες υλοποίησης και εκατέρωθεν δέσμευση για το αποτέλεσμα. Εμείς θα το στηρίξουμε με προτάσεις, καλές πρακτικές και στελέχη.

Η αντιμετώπιση της φοροκλοπής θα αλλάξει όλη την εικόνα της χώρας και θα δώσει τεράστιες δυνατότητες άσκησης αναπτυξιακής και κοινωνικής πολιτικής.

Θα μας κάνει πλέον μια κανονική χώρα, όπου θα επικρατήσει το αίσθημα δικαιοσύνης και θα περιοριστεί η διαφθορά.

Μετά από τόσα χρόνια άκαρπων προσπαθειών, αλλά και με την πληθώρα γνώσης, τεχνολογικών λύσεων, εργαλείων, δεδομένων και εμπειριών είναι πλέον απόλυτα θεμιτό και δικαιολογημένο να πούμε ότι όποιος δε διασφαλίζει τη λύση είναι μέρος του προβλήματος.

Και λύσεις υπάρχουν. Αναφέρω ενδεικτικά μόνο μερικές:

- καθιέρωση ηλεκτρονικής τιμολόγησης, διαβίβασης και σήμανσης σε όλες τις συναλλαγές των επιχειρήσεων,
- μοναδική ψηφιακή ταυτότητα για όλους τους πολίτες και τις επιχειρήσεις,
- μέτρα και κίνητρα για τη μεγιστοποίηση των ηλεκτρονικών πληρωμών,
- καταβολή όλων των μισθών, εισφορών και αμοιβών μέσω τραπεζικού συστήματος,
- αντικίνητρα στην κυκλοφορία των μετρητών,
- πλήρης εφαρμογή των συστημάτων εισροών - εκροών στη διακίνηση καυσίμων και τοποθέτηση scanners στα τελωνεία,
- ανάθεση της αξιολόγησης των ληξιπρόθεσμων οφειλών σε αξιόπιστες ελεγκτικές εταιρείες.

Χρόνος για άλλα ημίμετρα δεν υπάρχει!

Και μια ακόμη ουσιαστική επισήμανση. Η μάχη κατά της φοροκλοπής είναι η μητέρα των μαχών. Όταν κερδηθεί, θα αλλάξει ριζικά η νοοτροπία στο σύνολο της Δημόσιας Διοίκησης.

2. Εξορθολογισμός του φορολογικού συστήματος

Το μίγμα πολιτικής που εφαρμόζεται είναι λάθος, αιχμή του λάθους είναι η υπερφορολόγηση και πρέπει να αλλάξει άμεσα. Η αύξηση των φόρων προκαλεί ύφεση και τελικά δεν οδηγεί στην αύξηση των δημοσίων εσόδων. Είναι ενάντια στην οικονομική λογική, αλλά και σε κάθε λογική, να επιμένουμε σε μέτρα που δεν αποδίδουν. Το νέο κύμα φόρων είναι επικίνδυνο. Και για την αγορά, καθώς την απειλεί με νέα ύφεση και για την κοινωνία αλλά και για τα δημόσια έσοδα. Γιατί στην Ελλάδα αυξάνουμε τους φόρους κάθε φορά που μας λείπουν έσοδα..... Στην ουσία όμως εξωθούμε όλο και περισσότερους στην παραοικονομία. Είναι καιρός να σκεφτούμε αλλιώς. Όπως π.χ. έκανε η Ρουμανία το 2015. Μείωσε τον ΦΠΑ στα τρόφιμα από το 24% στο 9% και τα αντίστοιχα έσοδα της αυξήθηκαν κατά 12%.

Η σωστή λύση για την Ελλάδα, κατά την άποψή μας, είναι η άμεση εφαρμογή χαμηλών φορολογικών συντελεστών με αυστηρά διαδικασία είσπραξης. Φυσικά και αντιλαμβανόμαστε και σεβόμαστε τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις της χώρας. Προτείνουμε λοιπόν, την εισαγωγή ενός «κόφτη φορολογικών συντελεστών». Με άμεση μείωση συντελεστών μόλις επιτυγχάνονται μετρήσιμοι στόχοι εσόδων από τη σύλληψη της φοροκλοπής. Είμαι βέβαιος πως οι εταίροι μας, με ενθουσιασμό θα συμφωνήσουν σε ένα τέτοιο μέτρο.

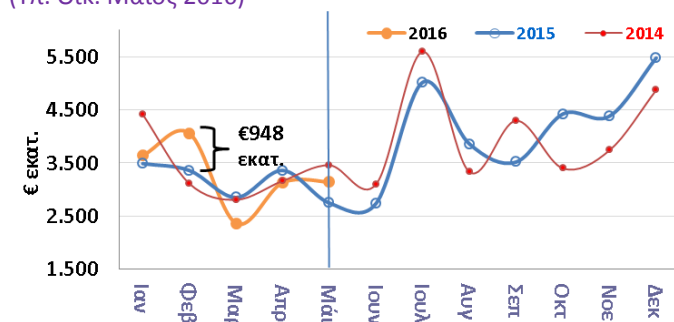
3. Ολοκληρωμένο σχέδιο για την προσέλκυση επενδύσεων

Οι ετήσιες επενδύσεις στην Ελλάδα έχουν μειωθεί από 21% του ΑΕΠ, σε 11% τα τελευταία χρόνια. Ευρωπαϊκοί και εθνικοί πόροι δεν επαρκούν για να χρηματοδοτήσουν τις επενδυτικές ανάγκες της χώρας. Προτείνουμε και προσφέρουμε να συμβάλουμε καθοριστικά στην άμεση κατάρτιση και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου προσέλκυσης επενδύσεων με τα εξής κεντρικά στοιχεία:

- **Ιδιωτικοποιήσεις:** Οι πρόσφατες συμφωνίες σημαντικότητας ιδιωτικοποιήσεων είναι αναμφισβήτητα πολύ σημαντική εξέλιξη. Πολλές ακόμη ιδιωτικοποιήσεις είναι ήδη προγραμματισμένες. Ας προχωρήσουν το ταχύτερο δυνατό, διασφαλίζοντας τις

Διάγραμμα 2: Έσοδα τακτικού προϋπολογισμού, καθαρά μετά αφαίρεση επιστροφών και εκτάκτων.

(Υπ. Οικ. Μάιος 2016)

Πίνακας 1: Εκτέλεση κρατικού προϋπολογισμού.

(Υπ. Οικ. Μάιος 2016)

Ισοζύγιο κ.π. (*)	Ιανουάριος- Μάιος						
	€ εκατ.	2015	2016	Δ %	Στόχος	ΔΕ με στόχο	Δ % με στόχο
Καθαρά έσοδα τ.π. (*)		15.810	16.341	3,4%	15.462	879	5,7%
Έσοδα ΠΔΕ		1.577	1.945	23,3%	2.390	-445	-18,6%
Πρωτ. δαπάνες τ.π. πλην τόκων		15.653	15.487	-1,1%	17.543	-2.056	-11,7%
Δαπάνες ΠΔΕ		821	1.114	35,7%	1.485	-371	-25,0%
Πρωτογενές αποτέλεσμα κ.π. (**)		1.310	2.213	68,9%	-866	3.079	255,5%
Ισοζύγιο κ.π. (**)		-1.399	-828		-3.880	3.052	

(*) έχουν αφαιρεθεί €54 εκατ. έσοδα αποκρατικοποιήσεων, που έχουν αφαιρεθεί και από τον στόχο, και αντίστοιχα €196εκατ. το 2015. επίσης, έχουν αφαιρεθεί €491 εκατ. από ANFA/SMP όπως και πληρωμή €555 εκατ. από το ΤΧΣ για το 2015, και αντίστοιχα €375 ANFA/SMP για το 2016 καθώς και το μέρος της ΤΓΕ, που είναι αυξημένο το 2016 στα περίπου €370 εκατ.

Πίνακας 2: Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

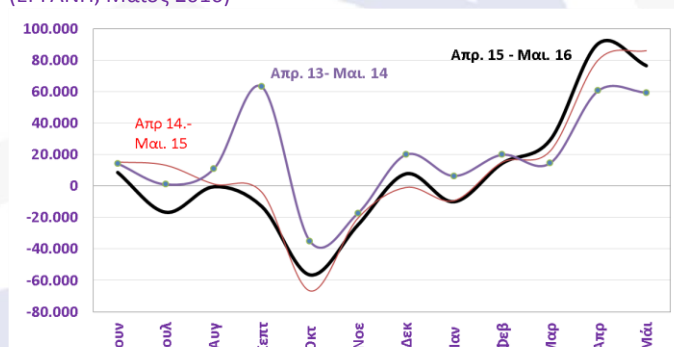
(Τράπεζα της Ελλάδος, Απρ. 2016)

(€ εκατ.)	Σύνολο	Ιαν - Απρ		%Δ
		2015	2016	
Ισοζύγιο αγαθών	-17.247,8	-6.639,1	-5.493,7	-17,3%
Εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία	17.898,0	5.891,1	5.882,5	-0,1%
Εξαγωγές καυσίμων	6.713,7	2.220,8	1.643,8	-26,0%
Εισαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία	30.489,9	10.589,8	10.515,3	-0,7%
Εισαγωγές καυσίμων	10.921,8	3.958,1	2.371,0	-40,1%
Εισαγωγές πλοίων	623,2	326,2	160,4	-50,8%
Εισπράξεις από υπηρεσίες	27.987,7	6.617,2	4.255,9	-35,7%
Τουρισμός	14.194,4	992,7	958,7	-3,4%
Μεταφορές	9.968,3	4.201,0	2.273,1	-45,9%
Άλλες υπηρεσίες	3.825,0	1.423,5	1.024,1	-28,1%
Εισροές από ΕΕ	3.374,2	1.169,0	1.304,7	11,6%
Τρέχουσες	1.054,9	600,0	552,9	-7,8%
Κεφαλαιακές	2.319,3	569,0	751,8	32,1%
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών*	1.981,1	-3.790,9	-2.401,3	-36,7%

* Περιλαμβάνονται και οι κεφαλαιακές μεταβιβάσεις

Διάγραμμα 3: Καθαρή ροή μισθωτής εργασίας ιδιωτικού τομέα.

(ΕΡΓΑΝΗ, Μάιος 2016)

υψηλότερες δυνατές επενδύσεις. Πριν περάσουν 5 χρόνια, όπως συνέβη με το παλιό αεροδρόμιο στο Ελληνικό.

- **Συμπράξεις Δημόσιου - Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ):** Η δημοσιονομική κατάσταση επιβάλλει την εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα σε ένα μακρόπνοο πρόγραμμα συμπράξεων και παραχωρήσεων για σημαντικά έργα δημοσίου συμφέροντος. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η ηλεκτρική διασύνδεση της Κρήτης, η διαχείριση των στερεών αποβλήτων, η επέκταση των συμβάσεων παραχώρησης συγκοινωνιακών υποδομών και τόσα άλλα έργα... Το κράτος δε διαθέτει επαρκείς πόρους να τα κατασκευάσει, μπορεί όμως και οφείλει να προσελκύσει ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια.
- **Μη εξυπηρετούμενα Δάνεια (NPL's):** Τα κόκκινα επιχειρηματικά δάνεια, όσο δε διευθετούνται, είναι βόμβα στα θεμέλια της οικονομίας. Αποτελούν όμως και δυνατικό πόλο προσέλκυσης επενδύσεων. Η άμεση διαχείρισή τους, με όρους αγοράς και διαφάνειας, χωρίς νόθευση του ανταγωνισμού είναι επιβεβλημένη.
- **Ενεργειακή Διασύνδεση:** Η απομόνωση της χώρας μας από τις ενεργειακά εξελιγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οδηγεί σε μείωση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας μας. Θεωρούμε επιβεβλημένη την ενεργειακή διασύνδεση της Ελλάδας με την υπόλοιπη Ευρώπη και την πλήρη επίτευξη των στόχων του Target Model.
- **Ψηφιακή Οικονομία:** Η Ελλάδα, σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς δείκτες, είναι 26^η μεταξύ των 28 χωρών σε θέματα ψηφιακής οικονομίας. Η μετάβαση σε υψηλότερες θέσεις προϋποθέτει σημαντικές επενδύσεις, πρωτίστως σε υποδομές τηλεπικοινωνιακών δικτύων.
- **Τουρισμός:** Μην σας κουράζω με τα αυτονόητα. Φανταστείτε μόνο τα κεφάλαια που μπορούν να επενδυθούν για την ανάπτυξη του παραλιακού μετώπου της Αττικής, για εξάστερα ξενοδοχεία, για γήπεδα golf και μαρίνες!
- **Παραγωγικοί τομείς με υψηλές προοπτικές ανάπτυξης:** Είναι πολλοί, αρκετοί είναι γνωστοί, όπως π.χ. logistics, αγρο-διατροφή, ενέργεια, ορυκτός πλούτος, πληροφορική, φάρμακα, υγεία. Αλλά και άλλοι πιο καινοτόμοι, όπως, βιοτεχνολογία, καλλιτεχνικές παραγωγές, μόδα, κ.ά., όπου η Ελλάδα μπορεί να κτίσει "brand name" και να προσελκύσει σημαντικές επενδύσεις.

Απαραίτητα στοιχεία του προγράμματος είναι επίσης:

- **Φιλικό επιχειρηματικό περιβάλλον:** Στη χώρα μας πρέπει να συμφιλιωθούμε με την έννοια και τη συμβολή της υγιούς επιχειρηματικότητας. Όσοι επενδύουν, δίνουν δουλειές και δημιουργούν κέρδη πρέπει να ενθαρρύνονται.
- **Σύγχρονες εργασιακές σχέσεις:** Τα κεντρικά ζητήματα με τα οποία πρέπει επιτέλους να ασχοληθούμε είναι το υψηλό μη μισθολογικό κόστος, η εκτεταμένη αδήλωτη εργασία και η εισφοροδιαφυγή. Οι ομαδικές απολύσεις και το lock out δεν είναι λύση και σίγουρα δεν είναι στην ατζέντα του ΣΕΒ. Πρέπει να διασφαλίσουμε τη σωστή λειτουργία του θεσμού της Διαιτησίας για να αποφύγουμε μισθολογικές υπερβολές και πωγωνίσματα. Ο συνδικαλιστικός νόμος είναι ξεπερασμένος. Χρειάζεται αναθεώρηση. Βλέπουμε τις παρενέργειές του σε κρίσιμες δραστηριότητες, όπως στα λιμάνια που παραλύουν το τελευταίο διάστημα και απειλούν την κρουαζιέρα.

Πολλές ακόμη δράσεις απαιτούνται προκειμένου να γίνει η Ελλάδα σύγχρονη και ανταγωνιστική: στο ασφαλιστικό, στην υγεία, στη δικαιοσύνη, στη δημόσια Διοίκηση, στην παιδεία, στην έρευνα, κ.λπ. Θεωρούμε όμως ότι αν πετύχουμε άμεσα τους τρεις εθνικούς στόχους που προανέφερα, δηλαδή την καταπολέμηση της φοροκλοπής, τη μείωση των φορολογικών συντελεστών και την επιθετική προσέλκυση επενδύσεων, η επιτυχία αυτή θα λειτουργήσει ως καταλύτης.

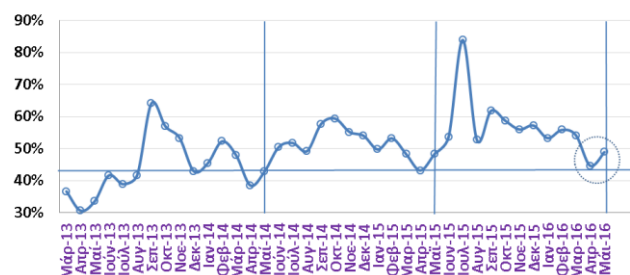
Εφόσον φυσικά διασφαλίσουμε και τους κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας, τους οποίους σας αναφέρω συνοπτικά.

Κρίσιμοι παράγοντες επιτυχίας:

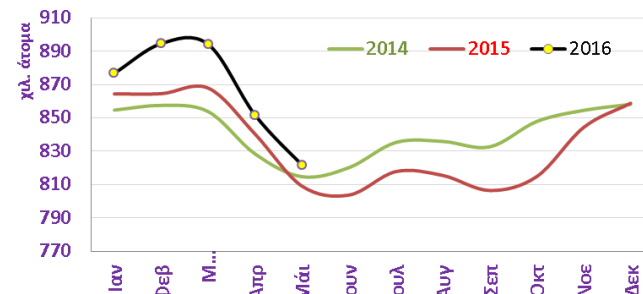
1. Κοινή ιδιοκτησία των λύσεων και κοινή στρατηγική με τους εταίρους μας

Αναδεικνύουμε συχνά τις ευθύνες των Ελληνικών κυβερνήσεων για την παρατεταμένη κρίση. Αναρωτιέμαι όμως: Η αποτυχία της εφαρμογής των μνημονίων είναι υπόθεση μόνο της Ελλάδας; Πώς συμφώνησαν τόσο Πρωθυπουργοί και Υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης σε αδιέξοδο υφεσιακές πολιτικές; Αυτές εφαρμόζουν στις χώρες τους; Οι εμπειρίες των μνημονίων περιέχουν μαθήματα τόσο για την Ευρώπη όσο και για την Ελλάδα. Τα μνημόνια εντόπισαν το πρόβλημα της Ελλάδας, έθεσαν στόχους, αλλά δεν διασφάλισαν ούτε την ορθότητα, ούτε την προτεραιοποίηση των μέτρων. Η

Διάγραμμα 4: Προσλήψεις μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης ως μερίδιο συνόλου νέων προσλήψεων. (ΕΡΓΑΝΗ, Μάιος 2016)

Διάγραμμα 5: Άνεργοι που αναζητούν εργασία. (ΟΑΕΔ, Μάιος 2016)

Πίνακας 3: Προαπαιτούμενα 3^{ου} Μνημονίου, 2016. Επιλογή. (Ευρ. Επιτροπή, Ιούνιος 2016)

Νομοθεσία για ηλεκτρονικές πληρωμές
Νομοθεσία για ομαδικές απολύσεις, ανταπεργία συλλογικές διαπραγματεύσεις ευθυγραμμισμένη με βελτιστες πρακτικές ΕΕ
Εφαρμογή πιλότων και μαθητεία και απόκτηση εργασιακής εμπειρίας
Στρατηγική για αντιμετώπιση αδήλωτης εργασίας
Νομικά ειδικά μισθολόγια στο δημόσιο, ολοκλήρωση πρώτης φάσης
Νομοθεσία για νέο σχήμα κινητικότητας στο δημόσιο
Εφαρμογή μεταρρύθμισης για αξιολόγηση υπαλλήλων δημοσίου με έκδοση δευτερεύουσας νομοθεσίας
Για NPL, αναθεώρηση πτωχευτικού ως έχει συμφωνηθεί
Για NPL, αναθεώρηση εξωδικαστικών διαδικασιών
Για NPL, αναθεώρηση πλαισίου δια διαχειριστές εκκαθάρισης
Αλλαγή νομοθεσίας για Επιτροπή Ανταγωνισμού και αντιμετώπιση σύγκρουσης συμφερόντων, σύμφωνα με συστάσεις ειδικών και Επιτροπής
Ενδυνάμωση νομοθεσίας για PAE
Οδικός χάρτης για πλήρη απελευθέρωση επαγγελματιών (μηχανικοί)
Πλήρης εφαρμογή συστάσεων Toolkit I για ΜΣΦ και Toolkit III
Εφαρμογή μοντέλου ΕΕ για αγορά ηλεκτρικού
Συνέχιση απελευθέρωσης στην αγορά φυσικού αερίου
Ιδιωτικοποίηση 20% ΑΔΜΗΕ
Πρώτη δημοπρασία ηλεκτρικού ΝΟΜΕ
Νέοι κανόνες για παροχή υπηρεσιών ύδρευσης
Αξιολόγηση κοινωνικών παροχών, μετά από συστάσεις Παγκόσμιας Τράπεζας, και νέα νομοθεσία
Εκκίνηση ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος
Εφαρμογή απλοποιημένης αδειοδότησης σε 3 κλάδους
Νέα νομοθεσία για σημεία μιας στάσης για επιχειρήσεις
Εφαρμογή συστάσεων ex post RIA για ανταγωνισμό, αδειοδότηση επενδύσεων και διοικητικά βάρη
Εναρμότωση οδηγιών για δημόσιες συμβάσεις και προμήθειες
Εφαρμογή οδηγίας και εμπρόθεσμες πληρωμές
Αξιολόγηση επιδοτήσεων σε μεταφορές
Πλήρη εφαρμογή νέου ΚΠΔ, με έκδοση συμπληρωματικών πράξεων σε ότι αφορά πλειστηριασμούς και τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς
Τροποποίηση νομοθεσία χρηματοδότησης πολιτικών κομμάτων
Αλλαγή νομοθεσίας για Επιτροπή Ανταγωνισμού και αντιμετώπιση σύγκρουσης συμφερόντων, σύμφωνα με συστάσεις ειδικών και Επιτροπής
Αναδιοργάνωση τελωνείων, ολοκλήρωση
Ζετές πρόγραμμα για την εκπαίδευση
Πανελλαδικά γραφεία Κτηματολογίου
Νέος νόμος για logistics

ιδιοκτησία στις λύσεις πρέπει να είναι κοινή, η δέσμευση στην ορθότητα και στα αποτελέσματα επίσης, τα οφέλη πρέπει να είναι εμφανή και για τις δύο πλευρές.

Είμαστε ευγνώμονες για όλα όσα έχει κάνει η Ευρώπη για την Ελλάδα. Απαιτείται όμως να αναληφθεί ακόμη μια πρωτοβουλία. Ένα σχέδιο Γιουνκέρ για την Ελλάδα:

- Για την ταχύτερη δυνατή αναθεώρηση και εξορθολογισμό των υφιστάμενων μέτρων.
- Για την επιτάχυνση των διαρθρωτικών αλλαγών.
- Για την αύξηση των επενδυτικών κεφαλαίων προς την Ελλάδα από τους Ευρωπαϊκούς οργανισμούς χρηματοδότησης.

Έτσι, θα αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των αγορών, θα εισρεύσουν ιδιωτικά κεφάλαια και θα καταστεί δυνατή η ουσιαστική διευθέτηση του χρέους. Όταν καταφέρει, Ευρώπη και Ελλάδα, να αντικαταστήσουμε την αντιπαράθεση με αποτελεσματική συνεργασία, θα ενδυναμωθεί η Ευρώπη και θα απογειωθεί η Ελλάδα.

2. Ρεαλισμός, Αμεσότητα και Αποτελεσματικότητα στις επιλογές και τις αποφάσεις

Πόσο ακόμη θα πληρώνουμε όλοι μας την στρεβλή διαχείριση της οικονομίας με όρους πολιτικής; Πόσα ακόμα αεροδρόμια Ελληνικού υπάρχουν; Οποιοδήποτε άλλο σχόλιο περιττεύει.

3. Κατάλληλοι άνθρωποι για την υλοποίηση των μέτρων

Για να επιτύχει οποιαδήποτε σοβαρή προσπάθεια αυτοί που αναλαμβάνουν να την υλοποιήσουν πρέπει να την πιστεύουν, να δεσμεύονται, να έχουν τις ικανότητες και να το θέλουν.

4. Ανάταξη του αξιακού μας συστήματος

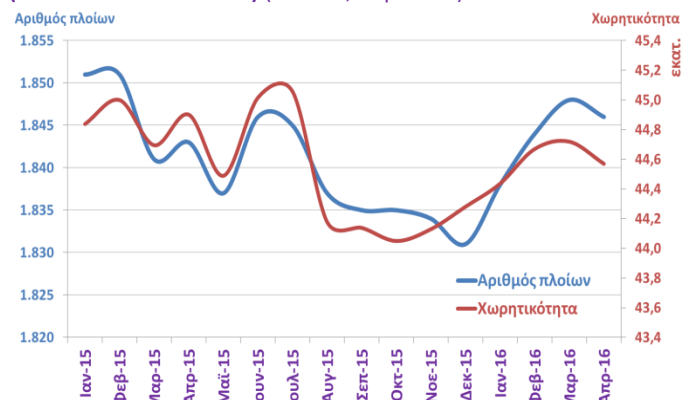
Η αποσάθρωση του αξιακού μας συστήματος οδήγησε στην κρίση. Η έξοδος από την κρίση απαιτεί την ανάταξη του. Εμπιστοσύνη, Ειλικρίνεια, Υπευθυνότητα, Ακεραιότητα, Φιλότιμο, Δικαιοσύνη, Σεβασμός, Αξιοκρατία, είναι αξίες που οφείλουμε να ξαναχτίσουμε στη χώρα μας. Ο ρόλος της παιδείας είναι καθοριστικός και οι ευθύνες των ηγεσιών κάθε μορφής τεράστιες».

Αίσιο τέλος στην αβεβαιότητα της χρηματοδότησης!

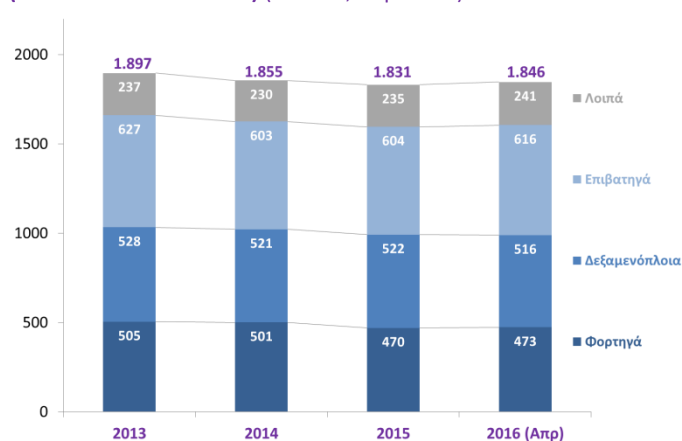
Με την ολοκλήρωση της 1ης αξιολόγησης του 3ου Μνημονίου, και την εκταμίευση πόρων €7,5 δισ. της χρηματοδοτικής βοήθειας, κλείνει πλέον ένας γύρος παρατεταμένης και βλαπτικής αβεβαιότητας και ανοίγει πλέον, υπό προϋποθέσεις, ο δρόμος της από κοινού προσπάθειας κυβέρνησης, επιχειρήσεων και εργαζομένων προς ένα καλύτερο αύριο. Η επιστροφή στην κανονικότητα της εφαρμογής του προγράμματος και της εκταμίευσης των δόσεων σηματοδοτεί, υπό προϋποθέσεις, και την εκκίνηση μιας νέας περιόδου αναβάθμισης των ελληνικών επιχειρήσεων, και της ελληνικής οικονομίας γενικότερα.

Από τον πίνακα της 1ης σελίδας προκύπτει ότι οι χρηματοδοτικές ανάγκες του δημοσίου είναι πλήρως εξασφαλισμένες μέχρι το τέλος του προγράμματος (Αύγουστος 2018). Εάν εφαρμοσθεί το πρόγραμμα ως έχει (Πίνακας 3, για επιλεγμένα προσπατιούμενα έως το τέλος 2016), τότε θα έχουν αποπληρωθεί €6,6 δισ. σε ληξιπρόθεσμες οφειλές του δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα μέχρι τότε, και δεν θα έχουν συσσωρευθεί νέες οφειλές (το δημόσιο έχει τους πόρους να πληρώνει τρέχουσες υποχρεώσεις στους προμηθευτές στην ώρα του από σήμερα). Η πληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών θα πραγματοποιηθεί ως εξής: από €500 εκατ. τον Ιούνιο και τον Αύγουστο, από €800 εκατ. τον Ιούλιο, Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Νοέμβριο, και, τέλος, €200 εκατ. τον Δεκέμβριο του 2016 και €2,3 δισ. στο α' εξάμηνο του 2017. Έχει, επίσης, προβλεφθεί ότι τα χρήματα για τις αποπληρωμές ληξιπρόθεσμων οφειλών δε θα μπορούν να χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς και συνεπώς αναμένεται να ενισχυθεί η ρευστότητα στην οικονομία. Βεβαίως η κυβέρνηση έχει το περιθώριο, εάν εφαρμόσει όλα τα μέτρα όπως πρέπει και στον χρόνο που απαιτείται, να μην πληρώσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές (ή να συσσωρεύσει νέες) και ως αποτέλεσμα να λειτουργεί με χαμηλά αποθεματικά μιας και δε θα λαμβάνει τις δόσεις πλήρως αλλά μερικώς, και, έτσι, να έχει περιθώριο ελιγμών στην διαπραγμάτευση με κάποια σχετικά μικρή χρηματοδοτική άνεση. Κάτι τέτοιο δε θα είναι προς το συμφέρον της ρευστότητας στην οικονομία και, μάλλον, δε θα επαναληφθούν οι εικόνες της κυβέρνησης να λειτουργεί χωρίς επαρκή αποθεματικά στα ταμεία προς χάριν της περήφανης διαπραγμάτευσης μικροπολιτικού, κυρίως σκοπού. Ταυτόχρονα, στα ταμεία του κράτους θα υπάρχουν €12,9 δισ. από €1,4 δισ. που υπήρχαν στο τέλος Απριλίου 2016, όταν είχε ήδη γίνει χρήση €1,6 δισ. στο α' τρίμηνο του έτους από άντληση καταθέσεων δημοσίων φορέων. Χωρίς τα €7,5 δισ. της δόσης του Ιουνίου 2016, τα αποθεματικά του κράτους θα είχαν κατέλθει σε €1,2 δισ. στο τέλος του τρέχοντος μηνός. Όσον αφορά στις εκταμιεύσεις, προβλέπεται από μία

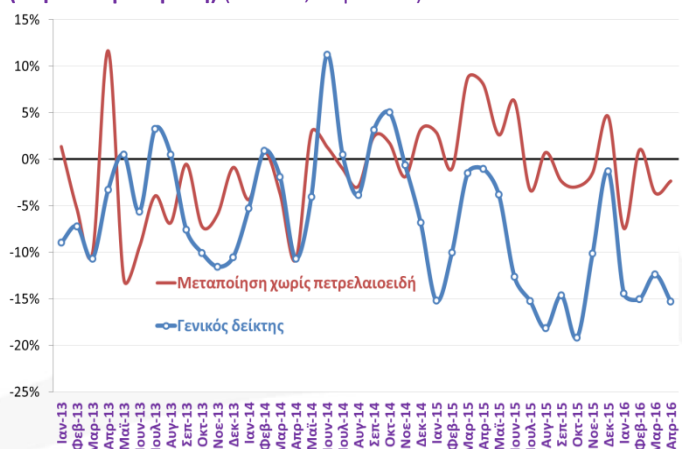
Διάγραμμα 6: Δύναμη ελληνικού εμπορικού στόλου (πλοία 100 ΚΟΧ και άνω) (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2016)

Διάγραμμα 7: Δύναμη ελληνικού εμπορικού στόλου (πλοία 100 ΚΟΧ και άνω) (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2016)

Διάγραμμα 8: Δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία (ετήσια % μεταβολή) (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2016)

εκταμίευση τον Σεπτέμβριο και τον Νοέμβριο του 2016, €2,8 δισ. και €6,1 δισ. αντιστοίχως, €18,2 δισ. το 2017 και €9,9 δισ. το οκτάμηνο Ιανουαρίου – Αυγούστου 2018. Το χρηματοδοτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει, επίσης, έσοδα €300 εκατ. τον χρόνο (στο α' τρίμηνο 2016, 2017, 2018) από κέρδη ANFA (από ελληνικά ομόλογα που κατέχουν εθνικές κεντρικές τράπεζες της Ευρωζώνης για λόγους άσκησης νομισματικής πολιτικής), αλλά τίποτα από κέρδη SMP (από ελληνικά ομόλογα που κατέχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα όταν αγοράζε ομόλογα στο παρελθόν για να στηρίξει τις αποδόσεις τους στις αγορές). Υπενθυμίζεται ότι στην απόφαση του Eurogroup της 25/5/2016 προβλέπεται ότι, μετά την επιτυχή λήξη του προγράμματος (Αύγουστος 2018), και εφόσον υπάρξει ανάγκη οι ακαθάριστες δανειακές ανάγκες (δημοσιονομικό ισοζύγιο + χρεολύσια) να μην υπερβούν το συμφωνηθέν όριο βιωσιμότητας του χρέους (15% του ΑΕΠ), θα μπορούν να εκταμιευθούν τα κέρδη SMP του 2014 και να δημιουργηθεί αποθεματικό στον ESM από τα κέρδη ANFA και SMP μέχρι και το 2017. Τέλος, σημειώνεται ότι στο πρόγραμμα χρηματοδότησης ενσωματώνονται έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις ύψους €6,1 δισ. μέχρι τον Αύγουστο του 2018, εκ των οποίων €1,2 δισ. αφορούν στην καταβολή της εφάπαξ πληρωμής από την Fraport προς το κράτος τον Δεκέμβριο του 2016, στο πλαίσιο της παραχώρησης των 14 περιφερειακών αεροδρομίων.

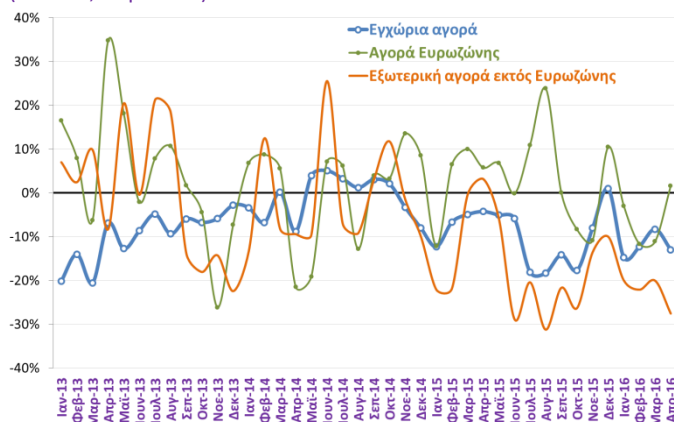
Πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις

Εκτέλεση κρατικού προϋπολογισμού: Τον Μάιο τα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού ανακτούν δυναμισμό (Διάγραμμα 2), και διαμορφώνονται, μετά την αφαίρεση των εκτάκτων που ήταν γνωστά έως τον Απρίλιο, σε επίπεδο ανώτερο των εσόδων Μαΐου 2015. Έτσι, τα καθαρά έσοδα (μετά την αφαίρεση εσόδων αποκρατικοποιήσεων, εκτάκτων και επιστροφών) αυξάνονται 3,4% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2015, ενώ κινούνται και σχεδόν 6% πάνω του στόχου (Πίνακας 1). Την ίδια ώρα τόσο οι δαπάνες όσο και τα έσοδα επενδύσεων κινούνται σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με το 4μηνο 2015, και χαμηλότερα του στόχου, σε συγκρίσιμη τάξη μεγέθους. Έτσι, η σταθερή συγκράτηση των πρωτογενών δαπανών σημαντικά κάτω του στόχου και λίγο κάτω των επιπέδων 2015 συνεισφέρει, για άλλο ένα μήνα, στη διατήρηση ενός πρωτογενούς αποτελέσματος που ξεπερνάει σημαντικά τα επίπεδα του 2015 αλλά και τον στόχο. Αναμένουμε τα αναλυτικά στοιχεία για την καταγραφή των κωδικών εσόδων που στηρίζουν την άνοδο των εσόδων.

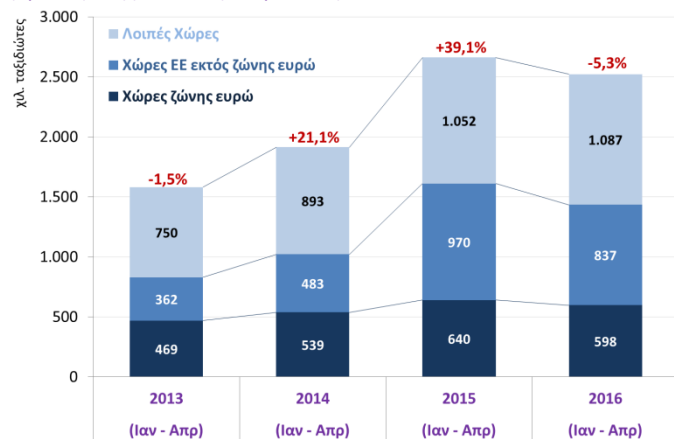
Ισοζύγιο πληρωμών: Βελτίωση παρουσίασε το ισοζύγιο αγαθών τον Απρίλιο του 2016, λόγω της μείωσης των πληρωμών για εισαγωγές καυσίμων, ενώ η πτώση των εισπράξεων από τουρισμό και θαλάσσιες μεταφορές οδήγησε στον περιορισμό του πλεονάσματος στο ισοζύγιο υπηρεσιών. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, τον Απρίλιο του 2016 οι εξαγωγές αγαθών πλην καυσίμων μειώθηκαν κατά -3,5%, ενώ οι αντίστοιχες εισαγωγές αυξήθηκαν κατά +1,2%. Οι εισπράξεις από υπηρεσίες μειώθηκαν κατά -34%, κυρίως λόγω του περιορισμού των εισπράξεων από τουρισμό (-7%) και μεταφορές (-48,6%). Συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2016 το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών μειώθηκε κατά €271 εκατ. Σε αυτό συνέβαλε αφενός η πτώση των τιμών πετρελαίου, η οποία οδήγησε στη βελτίωση του ισοζυγίου καυσίμων, και αφετέρου ο περιορισμός των καθαρών πληρωμών που αφορούν αγοραπωλησίες πλοίων, καθώς μεγάλο μέρος των σχετικών συναλλαγών πραγματοποιείται εκτός του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, μετά την επιβολή των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων. Παράλληλα, κατά το ίδιο διάστημα, οι εισπράξεις από τουρισμό υποχώρησαν κατά -3,4%, ενώ οι αφίξεις περιορίστηκαν κατά 5,3% (Πίνακας 2, Διάγραμμα 10).

Μισθωτή εργασία ιδιωτικού τομέα: Ο Μάιος 2015 είχε το δεύτερο μεγαλύτερο ισοζύγιο δημιουργίας θέσεων εργασίας από το 2001, μετά τον Μάιο 2015, με τη δημιουργία 76.591 καθαρών θέσεων εργασίας (Διάγραμμα 3). Η σχετική αυτή αποδυνάμωση σε σχέση με το 2015 έρχεται όμως μετά από τον πολύ μεγάλο αριθμό καθαρών προσλήψεων τον Απρίλιο, και συνεπώς είναι δυνατόν να εκφράζει την ταχύτερη υλοποίηση ορισμένων προσλήψεων φέτος. Από την άλλη, υπήρξε μια επιτάχυνση του αριθμού των αποχωρήσεων (-154.374, από -124.545 τον Απρίλιο 2015 και -106.256 τον Μάιο 2015) η οποία όμως υπεραντισταθμίστηκε από την μεγάλη αύξηση νέων προσλήψεων, και μάλιστα χωρίς ιδιαίτερη αύξηση της αναλογίας προσλήψεων μερικής απασχόλησης (Διάγραμμα 4). Η εξέλιξη αυτή, ως τάση, είναι συμβατή με τη συνέχιση των προσλήψεων σε καταλύματα, εστίαση και εμπόριο ενόψει της τουριστικής περιόδου, κάτι που αντανακλάται και τις ειδικότερες στις οποίες γίνονται οι προσλήψεις, και παράλληλα τις αποχωρήσεις στην εκπαίδευση για το καλοκαίρι και η ένταση των εξελίξεων αντανακλά τις θετικές

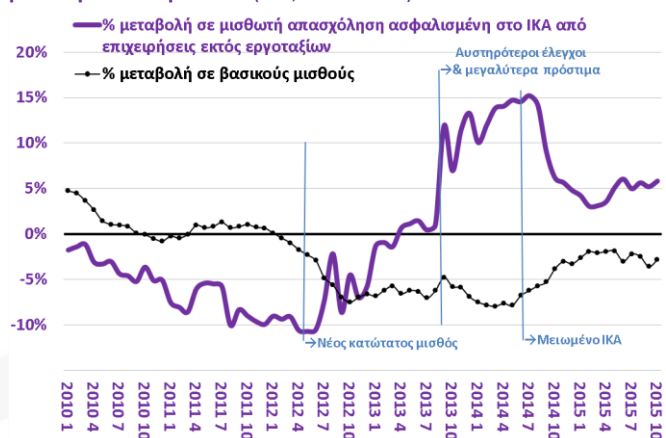
Διάγραμμα 9: Δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία (εγχώρια και εξωτερική αγορά, ετήσια % μεταβολή). (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2016)

Διάγραμμα 10: Τουριστική κίνηση (χιλ. ταξιδιώτες ανά χώρα και % μεταβολή με αντίστοιχη περίοδο προηγούμενου έτους) (Τράπεζα της Ελλάδος, Απρ. 2016)

Διάγραμμα 11: Εξέλιξη πλήρους απασχόλησης επιχειρήσεων και μέσου βασικού μισθού. (ΙΚΑ, Οκτ. 2015.)

προσδοκίες για την τουριστική περίοδο. Παράλληλα, σύμφωνα με τον ΟΑΕΔ, ο αριθμός των ανέργων που αναζητούν εργασία ακολουθεί την εποχική υποχώρηση, παραμένοντας σε επίπεδα υψηλότερα του 2014 και 2015, αν και η διαφορά έχει υποχωρήσει αισθητά από τις αρχές του έτους (Διάγραμμα 5). Η εξέλιξη αυτή είναι επακόλουθο της ταχύτερης υποχώρησης των μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία, σε σχέση με τη – αισθητή και σταθερή πάντως – αύξηση των ανέργων που αναζητούν εργασία για λιγότερο από 12 μήνες. Σημειώνεται ότι η μείωση των μακροχρόνια ανέργων ή άεργων δεν προκύπτει μόνο από εξεύρεση εργασίας, αλλά και ως αποτέλεσμα για παράδειγμα μετανάστευσης.

Εμπορικός στόλος: Οριακή αύξηση (+0,2%, Διάγραμμα 6, 7) σημειώσε η δύναμη του ελληνικού εμπορικού στόλου (πλοία 100 ΚΟΧ και άνω) τον Απρίλιο του 2016 σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2015 σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, ενώ η συνολική χωρητικότητα μειώθηκε κατά -0,7%.

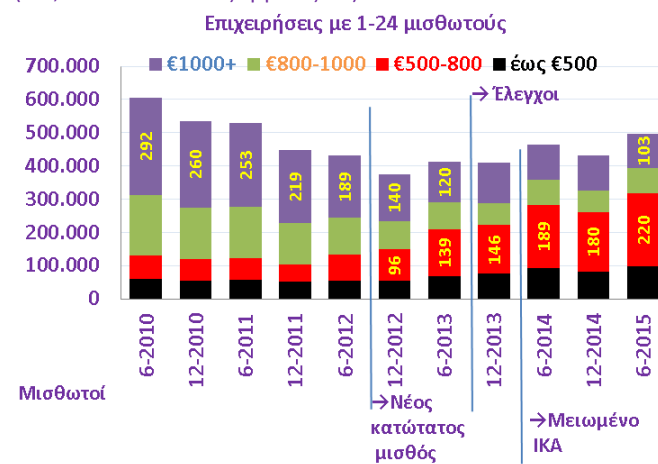
Κύκλος εργασιών στη βιομηχανία: Σημαντική υποχώρηση κατέγραψε τον Απρίλιο του 2016 ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία (-15,3%) έναντι πτώσης -1% τον Απρίλιο του 2015), κυρίως λόγω της μείωσης των πωλήσεων του κλάδου πετρελαιοειδών (-34,8%) και ορυχείων (-11,2%), ενώ στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών εμφανίζεται μικρότερη μείωση (-2,3%). Συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2016 ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία παρουσιάζει μείωση -14,3% και στη μεταποίηση πλην καυσίμων -3%. Η πτώση των τιμών πετρελαίου επηρεάζει έντονα τον κύκλο εργασιών στη βιομηχανία από το φθινόπωρο του 2014 (Διάγραμμα 8) και αντικατοπτρίζεται επιπλέον στη μεγαλύτερη υποχώρηση που καταγράφουν οι πωλήσεις σε χώρες εκτός Ευρωζώνης (-27,5% τον Απρίλιο του 2016 και -22,6% το διάστημα Ιαν – Απρ 2016), από ό,τι στις χώρες της Ευρωζώνης (+1,6% τον Απρίλιο του 2016 και -6,4% το διάστημα Ιαν – Απρ 2016, Διάγραμμα 9).

Εξέλιξη μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα στα χρόνια της κρίσης και μαθήματα για το μέλλον!

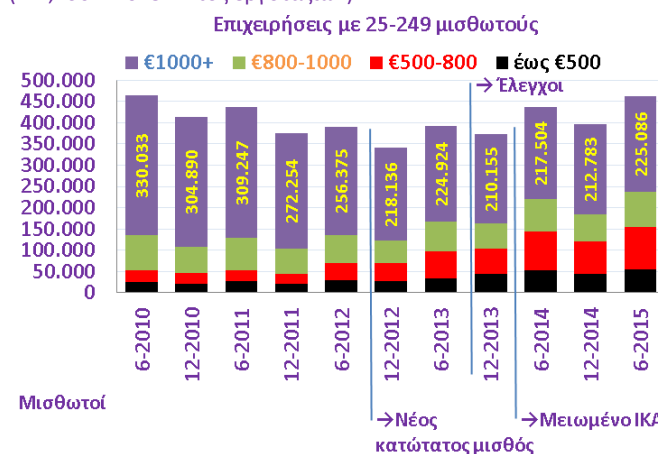
Η σημαντική υποχώρηση της απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα από την έναρξη της κρίσης αποτυπώνεται από την επιταχυνόμενη μείωση της μισθωτής απασχόλησης σε επιχειρήσεις (εκτός εργοταξίων) που είναι ασφαλισμένη στο ΙΚΑ για το διάστημα αρχές 2010 – μέσα 2012 (Διάγραμμα 11). Το δεύτερο εξάμηνο του 2012 άρχισε η πρακτική εφαρμογή του μειωμένου κατώτατου μισθού και της δυνατότητας απαγκίστρωσης από τις έως τότε ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις, και ο ρυθμός μείωσης της απασχόλησης άρχισε να εξασθενεί. Μάλιστα, στο τέλος του 2013. Επικουρούμενη από την αυστηροποίηση των ελέγχων για την αδήλωτη εργασία που ακολούθησαν την αύξηση του σχετικού προστίμου, η απασχόληση άρχισε να αυξάνει και πάλι. Σημειώνεται ότι η βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας, αρχικά μέσω πιο ήπιες μείωσης και μετά μέσω αύξησης, ταυτίζεται χρονικά με την έναρξη υποχώρησης των μισθών, καθώς πλέον το νέο πλαίσιο καθιστούσε εφικτές τις μειώσεις αυτές δίνοντας τη δυνατότητα σε επιχειρήσεις να προχωρήσουν σε μειώσεις μισθών αντί απολύσεων προκειμένου να μειώσουν το κόστος της μισθοδοσίας τους.

Ενδιαφέρον έχει και η αξιολόγηση της εξέλιξης της πλήρους απασχόλησης ανά μισθολογικό κλιμάκιο και μέγεθος επιχείρησης στο διάστημα αυτό. Βλέπουμε έτσι πως για τις μικρές επιχειρήσεις με έως 24 ασφαλισμένους στο ΙΚΑ, η περίοδος 2010-2012 χαρακτηρίζεται κυρίως από τη μείωση της πλήρους απασχόλησης με μικτές μηνιαίες αποδοχές άνω των €1.000 (Διάγραμμα 12), που το διάστημα αυτό υποχώρησε στις μικρές επιχειρήσεις κατά το ήμισυ (140.000 άτομα δηλαδή). Από την άλλη, η εδραίωση του νέου κατώτατου μισθού οδήγησε από το 2013 σε σημαντική ανάκαμψη της πλήρους απασχόλησης, αλλά πλέον σε μικτές (με εισφορές εργαζομένου) αποδοχές €500-800 το μήνα. Έτσι, τον Ιούνιο 2015 η πλήρης μισθωτή απασχόληση στις μικρές αυτές επιχειρήσεις είχε φτάσει τις 500.000 άτομα, από το εποχικά χαμηλό των 370.000 το Δεκέμβριο 2012 και 605.000 εργαζόμενους τον Ιούνιο 2010. Όμως η μισθολογική διάρθρωση ήταν πολύ διαφορετική, με την πλειοψηφία τώρα να έχει μηνιαίες αποδοχές κάτω των €1.000 ενώ πριν περίπου οι μισοί είχαν αποδοχές άνω των €1.000. Σε ότι αφορά τις μεσαίες επιχειρήσεις, με 25-249 μισθωτούς που είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ, παρατηρείται μια αντίστοιχη εξέλιξη αλλά με μικρότερες εντάσεις τόσο σε ότι αφορά τον αριθμό των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης (τον Ιούνιο 2015 ήταν 462.000, αντί 465.000 τον Ιούνιο 2010) όσο και τις αποδοχές (ενώ υπάρχει μείωση όσων έχουν μικτές αποδοχές άνω των €1.000 κατά 30% στο διάστημα αυτό και αντίστοιχα υποκατάσταση τους με χαμηλόμισθους, η μείωση των αμειβόμενων με άνω των €1.000 για τις μικρές επιχειρήσεις ήταν άνω του 60%, Διάγραμμα 13). Σε ότι αφορά τέλος τις μεγάλες επιχειρήσεις, με άνω των 250

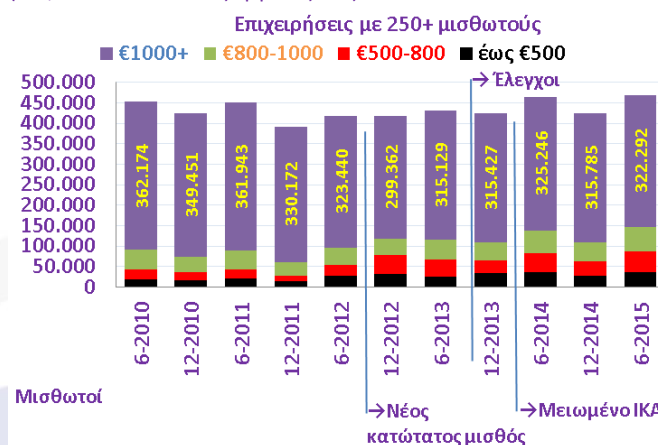
Διάγραμμα 12: Εξέλιξη πλήρους απασχόλησης επιχειρήσεων, ασφαλισμένης στο ΙΚΑ ανά μηνιαίες μικτές αποδοχές. (ΙΚΑ, Ιουν. 2015. Εκτός εργοταξίων)

Διάγραμμα 13: Εξέλιξη πλήρους απασχόλησης επιχειρήσεων, ασφαλισμένης στο ΙΚΑ ανά μηνιαίες μικτές αποδοχές. (ΙΚΑ, Ιουν. 2015. Εκτός εργοταξίων)

Διάγραμμα 14: Εξέλιξη πλήρους απασχόλησης επιχειρήσεων, ασφαλισμένης στο ΙΚΑ ανά μηνιαίες μικτές αποδοχές. (ΙΚΑ, Ιουν. 2015. Εκτός εργοταξίων)

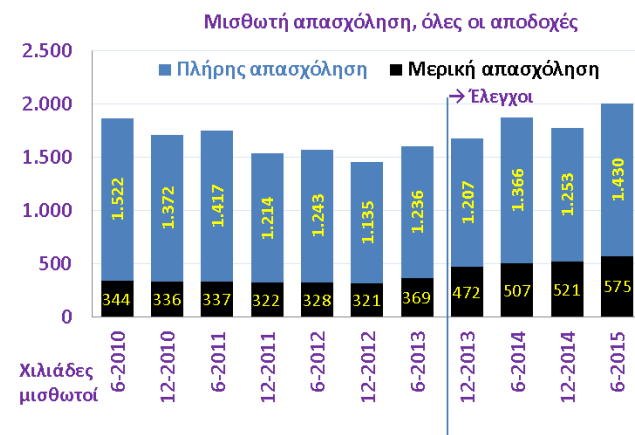
μισθωτών, καταγράφεται και εκεί έως το 2012 μια υποχώρηση των μισθωτών με μικτές αποδοχές άνω των €1.000, και στη συνέχεια αυτή η υποχώρηση αποκαθίσταται κατά ένα μέρος και συμπληρώνεται από προσλήψεις σε χαμηλούς μισθούς (Διάγραμμα 14). Αλλά αυτές οι εξελίξεις έχουν πολύ μικρότερη ένταση, με τη μείωση των απασχολούμενων άνω των €1.000 να κινείται στο 10% στο διάστημα που εξετάζουμε. Συνολικά, η συνολική απασχόληση τον Ιούνιο 2015 ανέρχεται σε 470.000, ξεπερνώντας μάλιστα ελαφρά τους μισθωτούς πλήρους απασχόλησης του Ιουνίου 2010 (453.000).

Η εικόνα αυτή, με την εργασία πλήρους απασχόλησης να έχει επανέλθει τον Ιούνιο 2015 στα επίπεδα Ιουνίου 2010 για μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, αλλά όχι για τις μικρές επιχειρήσεις, συμπληρώνεται με τη ραγδαία αύξηση της μερικής απασχόλησης ειδικά από τα τέλη του 2012. Η αύξηση αυτή αφορά τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, καθώς το μερίδιο των μεγάλων επιχειρήσεων στη μερική απασχόληση είναι πλέον κάτω του 20% (Διάγραμμα 15 και 16). Η αύξηση της μερικής απασχόλησης κατά 253.000 άτομα την περίοδο Δεκέμβριος 2012-Ιούνιος 2015, στις 575.000, κατανέμεται κατά 98.000 στις πολύ μικρές επιχειρήσεις (έως 9 ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ) και 125.000 στις μεσαίες επιχειρήσεις (10-249 ασφαλισμένοι). Ενδιαφέρον έχει επίσης ότι η αύξηση της μερικής απασχόλησης στις μικρότερες επιχειρήσεις είναι ιδιαίτερα αισθητή την περίοδο που συμπίπτει χρονικά με την εντατικοποίηση των ελέγχων για αδήλωτη εργασία προς το τέλος του 2013. Σε κάθε περίπτωση, η μεγάλη αύξηση της μερικής απασχόλησης είχε ως αποτέλεσμα τον Ιούνιο 2015 η μισθωτή απασχόληση, ασφαλισμένη στο ΙΚΑ, να ξεπερνάει κατά 138.000 εργαζόμενους το αντίστοιχο μέγεθος του Ιουνίου 2010.

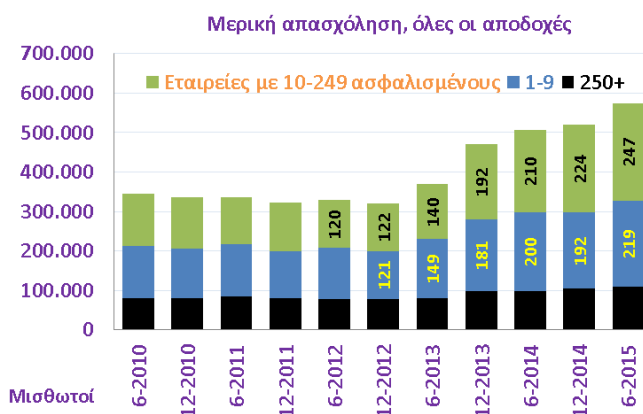
Συνολικά, παρατηρούμε ότι η σταθεροποίηση της κατάστασης της χώρας με τη μείωση του πολιτικού ρίσκου και την επιστροφή, έστω και με τα τότε δεδομένα, της προσδοκίας ομαλοποίησης της χώρας οδήγησε στην αξιοποίηση της μισθολογικής ευελιξίας για την σταθεροποίηση και ανάκαμψη της απασχόλησης. Στη συνέχεια, η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών και η εντατικοποίηση των ελέγχων ενίσχυσαν την τάση αύξησης της απασχόλησης ειδικά σε μικρότερες επιχειρήσεις, αν και η αύξηση αυτή επικεντρώθηκε σε χαμηλούς μισθούς και, σε μεγάλο μέρος, στη μερική απασχόληση. Αυτή η εξέλιξη μπορεί να εξηγηθεί και από την ενίσχυση σε όλο αυτό το διάστημα της προοδευτικότητας της φορολογίας εισοδήματος, με μεταβολές στη κλίμακα φόρου εισοδήματος και την εξέλιξη της έκτακτης εισφοράς. Φαίνεται έτσι πως παρά την ανθεκτικότητα των χαρακτηριστικών απασχόλησης και αποδοχών στις μεγάλες επιχειρήσεις, όπου επιχειρήσεις και εργαζόμενοι ουσιαστικά αντιμετωπίζουν τις εξελίξεις αυτές καταβάλλοντας τους αυξημένους φόρους οι οποίοι υπερ-αντιστάθμισαν τη μείωση των εισφορών για όσους έχουν καλύτερες αποδοχές (Διάγραμμα 17), η υπερφορολόγηση των υψηλότερων εισοδημάτων συμπίπτει χρονικά με την εκτεταμένη αποφυγή της καταβολής καλύτερων αποδοχών ειδικά στις μικρότερες και μεσαίες επιχειρήσεις. Στις επιχειρήσεις αυτές η μείωση των εισφορών και εν μέσω πιο εντατικών ελέγχων η στροφή σε χαμηλότερους μισθούς που φορολογούνται λιγότερο και τη μερική απασχόληση, οδήγησαν σε αύξηση της απασχόλησης. Το γεγονός όμως ότι η αύξηση της απασχόλησης έγινε σε πιο χαμηλά επίπεδα αποδοχών, που αποφεύγουν την υπερφορολόγηση και καρπώθηκαν τη μείωση εισφορών χωρίς αυτή να εξανεμιστεί από αυξήσεις φόρων, και όχι σε υψηλότερα κλίμακα σημαίνει ότι η σταθεροποίηση της αγοράς εργασίας δεν έφερε έσοδα στο κράτος, παρά μόνο ένα ξεκάθαρο μήνυμα ότι η υπερφορολόγηση δεν αποδίδει. Η παραδοσιακή συγκέντρωση της πλειοψηφίας των εισοδημάτων στα κλίμακα που έχουν μηδενική ή πιο χαμηλή φορολογική επιβάρυνση (Δελτία [12/11/2015](#), [17/3/2016](#), [24/3/2016](#)), αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο μια μείωση της προοδευτικότητας της επιβάρυνσης με εισφορές και φόρους καθώς και μια μείωση των συντελεστών στην μισθωτή εργασία στον ιδιωτικό τομέα να ενθαρρύνει την εξέλιξη των εισοδημάτων στην αντίθετη κατεύθυνση με αυτή των προηγούμενων ετών, και με τελικό επακόλουθο αποτέλεσμα την αύξηση των κρατικών εσόδων. Από την άλλη, τα πρόσφατα μέτρα σε ένα πλαίσιο υποχώρησης του ακραίου κινδύνου χώρας, σύμφωνα με την εμπειρία των τελευταίων ετών, αναμένεται να αυξήσουν την πίεση για μείωση αποδοχών και αύξηση της μερικής απασχόλησης ειδικά στις μικρότερες επιχειρήσεις, ώστε να μην αυξηθεί η καταβολή φόρων και εισφορών στο κράτος, ενώ στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις θα συνεχίσει η αργή, αλλά σταθερή, υποκατάσταση εργαζόμενων με υψηλές (και αποδοτικές για τα έσοδα του κράτους) αποδοχές με νέους εργαζόμενους με χαμηλότερες αποδοχές.

Διάγραμμα 15: Εξέλιξη απασχόλησης επιχειρήσεων, ασφαλισμένης στο ΙΚΑ.

(ΙΚΑ, Ιουν. 2015. Εκτός εργοταξίων)

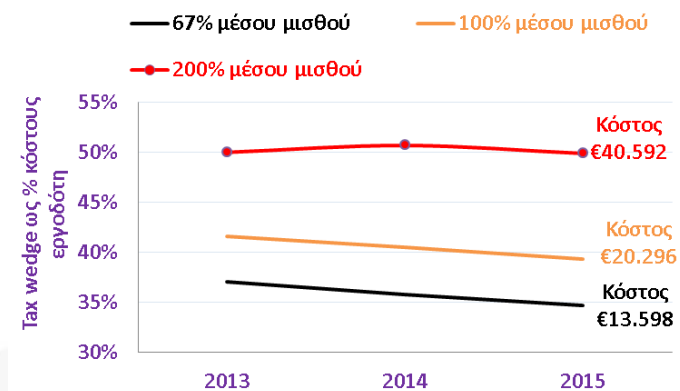

Διάγραμμα 16: Εξέλιξη απασχόλησης επιχειρήσεων, ασφαλισμένης στο ΙΚΑ, ανά είδος απασχόλησης και μέγεθος επιχείρησης. (ΙΚΑ, Ιουν. 2015. Εκτός εργοταξίων)

Διάγραμμα 17: Εξέλιξη επιβάρυνσης φόρων και εισφορών επί κόστους εργοδότη για ενδεικτικές αποδοχές αναφοράς 67%, 100% και 200% του μέσου μισθού

(ΟΟΣΑ, 2015. Τιμές ετήσιου κόστους εργοδότη για το 2015)

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

Ενεργητικό € 435 δισ. 72% συνόλου*	Ίδια κεφάλαια € 58 δισ. 44% συνόλου*	Πωλήσεις € 77 δισ. 46% συνόλου*	Προ φόρων κέρδη € 2,4 δισ. ** 44% κερδών***
Εργαζόμενοι 220.000	Μισθοί € 4,6 δισ.	Ασφαλ. εισφορές € 2 δισ.	Φόρος επί κερδών € 1,6 δισ.

* Άθροισμα δημοσιευμένων ισολογισμών ΑΕ και ΕΠΕ

** Άθροισμα κερδών και ζημιών όλων των επιχειρήσεων

*** Φορολογητέα κέρδη κερδοφόρων επιχειρήσεων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής.

Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh

B-1000 Bruxelles

M: +32 (0) 494 46 95 24

E: sevbrussels@proximus.be

Ακολουθήστε μας στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης:

Η Ελλάδα είναι
η οικογένειά μας.
Και στην
οικογένειά μας,
στεκόμαστε
πάντα δίπλα.

Στον Όμιλο FOURLIS, 65 χρόνια συμβάλλουμε στην ελληνική οικονομία και στηρίζουμε την ελληνική κοινωνία - ακόμα περισσότερο τώρα που το χρειάζεται πραγματικά. Με επενδύσεις που αγγίζουν τα €125.000.000 τα 5 τελευταία χρόνια, με χιλιάδες έλληνες μετόχους, με πάνω από 3.600 ανθρώπους που εργάζονται στις εταιρίες μας, και με ουσιαστικές ενέργειες κοινωνικής υπευθυνότητας, στεκόμαστε **δίπλα στην προσπάθεια της χώρας κάθε μέρα.**

 INTERSPORT

 IKEA

FOURLIS
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ